

STORTINGET

Representantforslag 196 S

(2022–2023)

fra stortingsrepresentantene Seher Aydar og Tobias Drevland Lund

Dokument 8:196 S (2022–2023)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Seher Aydar og Tobias Drevland Lund om å bedre boligkvalitet og å gjøre flere boliger tilgjengelige for helårsbeboere

Til Stortinget

Bakgrunn

Boligkvalitet

Dreiningen mot å behandle bolig som en vare fra 1980-tallet har fått alvorlige konsekvenser for utviklingen av boligstandard og boligplanlegging. Norge har fortsatt høy boligstandard, men de siste tiårene har det skjedd en foruroligende reduksjon av boligstørrelse og kvalitet i sentrale pressområder. Utbyggerne presser opp utnyttelsesgraden i utbyggingsprosjekter, og leilighetene blir mindre. Tomteutnyttelsen er mange steder så stor at utearealene er ikke-eksisterende eller trange og solforholdene dårlige.

Samtidig presses boligprisene opp, slik at veien inn på boligmarkedet blir lengre for mange. Forslagsstillerne har merket seg at å åpne for å bygge flere mindre enheter har blitt lansert som et prisreduserende tiltak i pressområder. Forslagsstillerne vil på det sterkeste advare mot dette all den tid trangboddhet er et voksende sosialt problem og sterkt forbundet med økonomiske forskjeller, samt fysisk og psykisk uhelse. Tvert imot er det forslagsstillerne oppfatning at kvalitetskravene til boliger må styrkes for å sikre at flere kan høste fordelene av gode boforhold.

Norge har tradisjon for å sikre innbyggernes bokvalitet. Stortingets kommunal- og miljøvernkomité uttalte høsten 1974 at

«to rom og kjøkken er et rimelig krav til bolig for voksne enslige, og (man) vil derfor be departementet å arbeide for en slik målsetting».

Husbanken fulgte opp med rundskriv hvor det lød:

«Det vil heretter bli krevet minst ett soverom i tillegg til oppholdsrommet i alle boliger for voksne enslige».

Forslagsstillerne mener Stortinget igjen må stille krav til planløsninger, nedre arealgrense, separat soverom og andre helsebringende boligkvaliteter for å bidra til å forhindre at de økende økonomiske og sosiale forskjellene i det norske samfunnet ytterligere gjenspeiles i folks boforhold.

Tilgjengeliggjøring av boliger

Det er vanskelig å skaffe seg bolig i flere deler av landet, både i bygd og by. På Sortland flytter barnefamilier fra kommunen fordi de ikke har noe sted å bo (NRK 25. februar 2023), og på Træna ba ordføreren folk med feriehus vurdere å selge for å gjøre plass til helårsbosetting (NRK 28. april 2021). Sykepleierindeksen til Eienedom Norge viser at i Oslo har en sykepleier mulighet til å kjøpe 1,5 prosent av boligene på markedet, og leieprisene stiger voldsomt. Da er det ikke tatt i betraktning alle yrkesgruppene som tjener mindre enn en sykepleier og som nærmest ikke har mulighet til å kjøpe seg bolig overhodet.

På sikt vil utbygging av flere ikke-kommersielle boliger under pris- og omsetningskontroll og gode incenti-

ver for å bygge mer i distriktene være riktige veier å gå. På kortere sikt mener forslagsstillerne at Stortinget bør be regjeringen utrede hvilke muligheter man har for å tilgjengeliggjøre mer av den eksisterende boligmassen for folk. En vet at mange boliger står ubrukt eller brukes som fritidsboliger. Forslagsstillerne mener at å bruke boligmassen som allerede finnes, til fast bosetting bør være en prioritering både i boligmarkeds- og miljøperspektivet. En utredning bør konkretisere hvordan man kan styrke håndhevelsen av boplikten i kommuner med konsesjonsgrense null, for eksempel ved innskjerping i arveunntaket, og man bør vurdere hvorvidt Stortinget skal gi hjemmel til at staten kan innføre boplikt i pressområder.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om at krav til boligers planløsning, med utgangspunkt i Husbankens tidligere anbefalinger og dagens retningslinjer for universell utforming, innarbeides i byggt teknisk forskrift.
2. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om at krav til gode uterom med tilstrekkelig areal og sol for felles opphold/møtested/lek innarbeides i byggt teknisk forskrift.
3. Stortinget ber regjeringen gjennomgå og fremme nødvendige forslag til endring i konsesjonsloven for å legge til rette for at flere av de eksisterende boligene i landet blir gjenstand for fast bosetting.
4. Stortinget ber regjeringen vurdere en hjemmel til kommunene for å kreve høyere eiendomsskatt for ubebodde boliger.

30. mars 2023

Seher Aydar

Tobias Drevland Lund